

Katowice, 20 kwietnia 2022 r.

WPN.600.213.2021.MS.3

Urzędy Miast i Gmin
Starostwa
województwa śląskiego
ePUAP

Szanowni Państwo,

w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, przekazuję informacje o zmianach w obowiązujących przepisach i wynikających z nich obowiązkach posiadaczy okazów gatunków obcych, które mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

Jednocześnie zwracam się prośbą do organów prowadzących rejestr, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (CITES), o przekazanie poniższych informacji osobom i podmiotom, które posiadają gatunki IGO wprowadzone do ww. rejestru, a nie uzyskały dotąd zezwolenia na ich przetrzymywanie w związku z przepisami dotyczącymi gatunków obcych. Z nowymi przepisami powinni zapoznać się także posiadacze zapasów IGO – np. osoby prowadzące sklepy zoologiczne czy ogrodnicze.

Nowe przepisy wprowadzają podział na inwazyjne gatunki obce (IGO) stwarzające zagrożenie dla Unii (m.in. szop pracz, żółw ozdobny – wszystkie podgatunki, m.in. czerwonolicy, żółtolicy) oraz IGO stwarzające zagrożenie dla Polski (m.in. bernikla kanadyjska, bizon, jeleń sika, żółw jaszczurowaty).

Dotychczasowe zezwolenia na przetrzymywanie inwazyjnych gatunków obcych (IGO) stwarzających zagrożenie dla Unii wygasną 19 grudnia 2022 r. o czym tut. Dyrekcja poinformowała indywidualnie osoby i jednostki posiadające zezwolenia wydane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Do 19 grudnia 2022 r. wobec tych gatunków należy uzyskać stosowne zezwolenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na podstawie ustawy o gatunkach obcych lub podjąć jeden z dwóch kroków:

- przekazać IGO podmiotowi, który posiada stosowne zezwolenie lub do azylu dla zwierząt albo
- unieszkodliwić roślinę lub oddać zwierzę do uśmiercenia przez lekarza weterynarii.

Unieszkodliwienie rośliny lub uśmiercenie zwierzęcia powinno się odbyć w taki sposób, aby nie doszło do rozprzestrzenienia się IGO w środowisku (np. poprzez transport nasion roślin z wiatrem). Informację o uśmierceniu zwierzęcia domowego należy przekazać do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w terminie 7 dni.

W przypadku zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski dotychczasowe zezwolenia na ich przetrzymywanie zachowują ważność.

Jeśli zwierzę domowe było przetrzymywane w celach niekomercyjnych jeszcze przed umieszczeniem tego gatunku na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Unii/Polski, możliwe jest uzyskanie zezwolenia na jego dalsze przetrzymywanie. Lista gatunków oraz data wpisania danego gatunku na listę IGO znajduje się na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/gdos/lista-igo-stwarzajacych-zagrozenie-dla-uniiipolski>.

Możliwość uzyskania zezwolenia istnieje do 18 czerwca 2022 r. Dlatego do tego dnia należy:

- złożyć wniosek o wydanie zezwolenia na przetrzymywanie i przemieszczanie/transport zwierzęcia albo
- przekazać zwierzę podmiotowi posiadającemu stosowne zezwolenie lub do azylu dla zwierząt albo
- oddać zwierzę do uśmiercenia przez lekarza weterynarii oraz poinformować o tym w terminie 7 dni regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Bardzo istotne jest, aby pamiętać o zalegalizowaniu przetrzymywanych IGO w przewidzianych prawem terminach!

Organy właściwe do wydania zezwolenia:

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydaje zezwolenie zawsze w przypadku IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz w przypadku przywozu lub wywozu IGO stwarzających zagrożenie dla Polski i pozostałych czynności zakazanych z tym związanych.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje zezwolenie w przypadku IGO stwarzających zagrożenie dla Polski w sytuacjach innych niż przywóz lub wywóz IGO.

Uwaga: nie jest możliwe wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu IGO stwarzających zagrożenie dla Unii/Polski.

Zapas IGO oznacza IGO przetrzymywany w celach komercyjnych, np. żółwie w sklepie zoologicznym, czy sadzonki lub nasiona roślin w szkółce ogrodniczej. Przepisy przejściowe dotyczące zapasu IGO nie mają obecnie zastosowania do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, ponieważ minęły terminy określone w rozporządzeniu UE.

Posiadacz zapasu IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski nabytego przed 18 grudnia 2021 r. ma prawo bez zezwolenia:

- do 18 grudnia 2023 r. przetrzymywać lub przemieszczać te rośliny i zwierzęta IGO w celu:
 - sprzedaży lub przekazania podmiotom prowadzącym badania naukowe, prowadzącym ochronę ex situ, wykorzystującym IGO do celów medycznych, posiadającym stosowne zezwolenia;
 - uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny;
- do 18 grudnia 2022 r. przetrzymywać lub przemieszczać te rośliny i zwierzęta IGO w celu sprzedaży lub przekazania podmiotom do celów niekomercyjnych, posiadającym stosowne zezwolenia na ich przetrzymywanie i przemieszczanie.

Posiadacz zapasu IGO powinien zapewnić przetrzymywanie i przemieszczanie zapasu IGO w obiekcie izolowanym oraz podejmować niezbędne środki w celu uniemożliwienia rozmnażania, rozprzestrzeniania się lub ucieczki IGO.

Jeśli posiadacz zapasu IGO przez 2 lata nie sprzedał lub nie przekazał IGO, jest zobowiązany poddać zwierzę uśmierceniu zgodnie z zasadami określonymi w ustawie lub roślinę unieszkodliwieniu, w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się tego zwierzęcia lub tej rośliny. Informację o uśmierceniu zwierzęcia lub unieszkodliwieniu rośliny należy przekazać do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w terminie 7 dni.

Kto narusza przepisy dotyczące IGO stwarzających zagrożenie dla Unii/Polski popełnia przestępstwo lub wykroczenie i może zostać obciążony administracyjną karą pieniężną do 1 000 000 zł.

Posiadacze zapasu IGO, którzy nie zastosują się do ww. schematu postępowania podlegać będą także karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, a gdy sprawca działa nieumyślnie, podlegać będzie grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Z kolei właściciele zwierząt domowych, którzy nie zastosują się do ww. sposobu postępowania, podlegać także będą karze aresztu albo grzywny.

Odnosząc się natomiast ponownie do nowych obowiązków gmin dotyczących zgłoszeń stwierdzeń IGO i raportu z działań zaradczych przypominam, że wzory formularzy znajdują się nas stronie <https://www.gov.pl/web/gdos/wzory-raportow-dla-gmin--inwazyjne-gatunki-obce>. Formularze te należy przekazywać wyłącznie w formie pliku elektronicznego za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z poważaniem,

Przemysław Skrzypiec

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach

Regionalnego Konserwatora Przyrody

/podpisano elektronicznie/